

do_co_mo_mo_

Fișă minimală documentare 2003

Girată de organizația membră națională/regională: OAR

0.1 Fotografia clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/ grădinii
descrie:

sursa:

data:

1. Identitatea clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/ grădinii:

1.1 numele actual:	Clădirea Prima Ardeleană
1.2 variantă sau nume trecut	
1.3 numărul și numele străzii	Piața Unirii 1
1.4 oraș:	Sibiu
1.5 regiunea/statul:	ROU
1.6 cod poștal:	550160

do_co_mo_mo_

1.7 țara:	Romania
1.8 cod topografic național	45°48'; 24°09'
1.9 clasificare/tipologie	RES
1.10 statut de protecție & data	este protejat prin legislația națională ca parte a sitului de arhitectură "Centrul istoric" al municipiului Sibiu, cu codul SB-II-s-A-12011

2 Istoria clădirii

2.1 rezumatul inițial/scop	Fondurile arhivistice cercetate și literatura de specialitate nu conțin date sau informații privitoare la modul în care Societatea de asigurări "Prima Ardeleană", a lansat concursul/comanda, către arhitectul George Cristinel, pentru imobilul său din Sibiu. Este de presupus că Societatea, cu sediul în Cluj, a avut prilejul să-l cunoască pe arhitectul George Cristinel chiar în orașul de reședință. Acesta proiectase în oraș importante clădiri publice: Catedrala Ortodoxă, Colegiul Academic, Palatul Asigurărilor Sociale
2.2 date: contractare / recepția lucrării	1933/1935
2.3 arhitecți proiectanți și alții arhitect	George Cristinel
2.4 alții asociați cu clădirea	
2.5 modificări importante cu datele aferente	
2.6 funcție actuală	locuire și comerț
2.7 stare actuală	stare bună de conservare

3 Descriere

3.1 descrierea generală

Clădirea "Prima Ardeleană" în stil Art Deco, este amplasată la extremitatea sudică a principalei străzi comerciale a orașului medieval, pentru construirea sa fiind demolate două mici clădiri aflate în imediata apropiere a uneia din porțile fortificației. Este o clădire de colț, cu plan în L, cu subsol și cinci niveluri, dintre care ultimele două niveluri, de atic, retrase, în terase.

Parterul prezintă o bandă de vitrine cu parapete scunde, din fier forjat, separate de pilieri placați cu piatră colorată; ușile vitrate spre spațiile comerciale au ancadramente late, nedecorate, din travertin. Accesul în clădire, situat pe latura lungă, are o ambrazură adâncă în retrageri successive, decorată cu basoreliefuli figurative, cu forme geometrize, tratate în planuri mari. Ușa vitrată și cele două ferestre care o încadrează au grilaje din fier forjat cu elegante motive spiralate; deasupra ușii este plasată monograma comanditarului: P. A.

Nivelurile doi și trei, tratate ca niveluri "nobile" sunt încadrate de parapetul balconului continuu și de cornișa foarte pronunțată, dublată de parapetul terasei. Fațadele acestor niveluri, cu tencuială de simili-piatră, sunt ritmate de pilaștri canelați, de ordin colosal, în alternanță cu panouri ornamentale cu accentuat caracter grafic și protome de lei (în prezent demontate); accesul în clădire este subliniat de o travee încadrată de ferestre circulare. Primul nivel de atic are ferestre mici, în bandă, delimitate de coloane scunde, canelate, cu capiteluri geometrize.

Ultimul nivel, care nu poate fi sesizat din stradă, are fațade nedecorate. Fațada la curte este dominată de cursivele care asigură accesul la camerele de serviciu. La interior sunt de remarcat

do_co_mo_mo_

linia sinuoasă a scării, placajele pavimentelor și liftul original. Clădirea are structură de beton armat.

3.2 construcție

3.3 context

Clădirea analizată este situată în extremitatea sudică a centrului istoric al orașului. Construită ca urmare a unui curent de modernizare a orașelor medievale, clădirea analizată se află, atât ca volumetrie, cât și ca decorație în contrast cu imaginea general-scundă și patriarhală a orașului medieval. Alături de celelalte clădiri (hotel, spital, biblioteca, imobile de raport) construite în Piața Unirii și în parcul alăturat, clădirea analizată trebuia să instituie abandonarea caracterului închis al orașului medieval prin desființarea fortificațiilor și înlocuirea lor cu clădiri care să exprime spiritul Orașului Modern.

4 Evaluare

4.1 tehnică

4.2 socială

Sibiul, oraș de colonizare germană din Transilvania a avut, până la sfârșitul sec. XVIII, reglementări restrictive privitoare la stabilirea în interiorul incintei fortificate, a celor de altă etnie decât cea germană. În decursul secolului XIX orașul și-a pierdut treptat caracterul închis, atât din punct de vedere urbanistic cât și etnic. Demolarea fortificațiilor și înlocuirea lor cu clădiri ample, dintre care face parte și clădirea analizată, a reprezentat o modificare spectaculoasă, o adevărată ruptură față de imaginea general- patriarhală a orașului, ca și un punct de cotitură în modificarea imaginii etnice a Centrului Istoric.

4.3 culturală & estetică

Clădirea "Prima Ardeleană" alături de alte câteva clădiri Art Deco situate în orașele mari din Transilvania (Cluj, Oradea), reprezintă momentul de afirmare a arhitecturii moderne în această parte a României. Dacă începutul de secol XX însemnase triumful arhitecturii Secession de sorginte maghiară, iar după Marea Unire, în anii '20 ai aceluiași secol, stilul național românesc devenise stilul clădirilor oficiale și al locuințelor elitei românești, în anii '30 apariția clădirilor Art Deco și, mai apoi, a celor în Stil Internațional semnifica promovarea arhitecturii moderne, per se.

4.4 istorică

Clădirea "Prima Ardeleană" face parte dintr-o serie de clădiri Art Deco ale arhitectului George Cristinel, construite în prima jumătate a anilor '30 ai sec. XX, care se disting prin folosirea panourilor decorative figurative tratate în planuri sintetice. Dintre acestea cele mai importante sunt fostul Colegiu Academic din Cluj, azi Colegiul Academic Cluj-Napoca (1935-1937) și clădirea "Prima Ardeleană" din Sibiu (1935). În comparație cu Colegiul Academic, clădirea "Prima Ardeleană" se distinge prin eleganța fațadelor dată de folosirea ordinului colosal la nivelurile doi și trei, de utilizarea unor finisaje prețioase ex. pilierii placați cu piatră colorată și ancadramentele de travertin de la parter ca și prin luminozitatea conferită de marile suprafețe vitrate din aceeași zonă.

4.5 evaluare generală

Clădirea Prima Ardeleană este valoroasă pentru istoria arhitecturii din România datorită calităților sale arhitecturale, ca exponent al stilului Art Deco în perioada sa de dezvoltare maximă în

do_co_mo_mo_

România, cât și datorită apartenenței la opera unui cunoscut arhitect, George Cristinel, autor al proiectelor pentru importante clădiri publice din Transilvania (Catedrala Ortodoxă, Colegiul Academic, Palatul Asigurărilor Sociale din Cluj, biblioteca și capela mitropolitană ca și Școala normală de băieți din Sibiu, Biserica ortodoxă, Casa de Cultură din Câmpia Turzii, Catedrala ortodoxă din Orăștie, etc.). La acestea se adaugă importanța pentru istoria urbanismului deoarece clădirea analizată, alături de alte clădiri din Sibiu, Brașov, etc. a fost construită ca urmare a unui curent de modernizare a orașelor medievale din Transilvania.

5 Documentare

5.1 principalele referințe

Arhive: Direcția Județeană Sibiu a Arhivelor Naționale, Fond Societatea Prima Ardeleană, inv. 143, dosar 5

Cărți: Constantin, Paul. *Dicționar universal al arhitecților*, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986, pP. 79-80

5.2 material vizual atașat

5.3 raportor/data Adriana Stroe 2012

6 Examinarea raportului de către ISC/R

Numele membrului ISC examinator:

data examinării:

aprobarea:

grup de lucru nr. ref.:

NAI nr. ref. :

comentarii:

Fișă elaborată în cadrul proiectului Fundației Culturale Inform,

finanțat de Administrația Fondului Cultural Național

do_co_mo_mo_